

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Manuál k vzdělávacímu modulu:

Rozvoj Asistentů prevence kriminality

PREVENCE
SE MUSÍ VYPLATIT

Mgr. Marcel Horák, DiS., MBA

andragogos@seznam.cz

©2013

Obsah

HODINA Č. 1	3
CÍLE VZDĚLÁVACÍHO MODULU ROZVOJ APK:	3
DŮVOD ZŘÍZENÍ A EXISTENCE APK	5
APK NECHRÁNÍ JEN ROMY, ALE VŠECHNY SLUŠNÉ LIDI.....	9
APK ZLEPŠUJE POVĚST ROMŮ.....	9
HODINA Č. 2	11
CO VADÍ SLUŠNÝM LIDEM NA NEPŘÍZPŮSOBIVÝCH OBČANECH, CO JE NEJVÍCE OBTĚŽUJE	11
REÁLNÁ BEZPEČNOST VS. POCIT BEZPEČÍ	13
KONKURENCE, TOLERANCE, SYMBIÓZA.....	15
HODINA Č. 3	17
APK MUSÍ BÝT PŘÍKLADEM PRO SVÉ OKOLÍ.....	17
KRITIKA APK ZE STRANY VEŘEJNOSTI	19
CO MOHOU A MAJÍ DĚLAT APK V PRAXI PRO ZLEPŠENÍ POŘÁDKU	21
HODINA Č. 4	23
SPOJENEC V KAŽDÉM DOMĚ	23
AKCE PRO VEŘEJNOST, AKCE PRO DĚTI, SPOLUPRÁCE S NÍZKOPRAHY.....	27
VÝCVIK APK	30
VÝBAVA APK VE SLUŽBĚ	30
PRÁVOMOCI APK, NUTNÁ OBRANA, KRAJNÍ NOUZE, OBČANSKÉ ZADRŽENÍ, PRÁVO STRÁŽNÍKA POŽADOVAT VĚCNOU A OSOBNÍ POMOC	33
HODINA Č. 5	39
ORGANIZACE PRÁCE APK	39
MEDIALIZACE ČINNOSTI APK.....	41
ZDŮRAŽŇOVÁNÍ ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ.....	44
HODINA Č. 6	46
MOŽNOSTI NEFINANČNÍ MOTIVACE, NEBO NÍZKONÁKLADOVÉ MOTIVACE	46
PRACOVNÍ MORÁLKA	48
DISKUZE	50

Hodina č. 1

Cíle vzdělávacího modulu Rozvoj APK:

- **Aktivace APK**
- **Motivace APK**
- **Zvýšení kompetencí a vědomostí APK**
- **Vytvoření banky nápadů využitelných v praxi**
- **Uvědomění si důvodů existence a primárního poslání APK**
- **Výměna zkušeností**
- **Uvědomění si důležitosti APK v současné společnosti**
- **Vyhledávání nedostatků v práci APK**

Pokud mě nikdo neupozorní na chyby, kterých se dopouštím, tak se o nich nedozvím, nikdy je neodstráním a svou práci nedokážu zlepšit. Takže za upozornění na mé chyby děkuji, protože mi pomáhá.

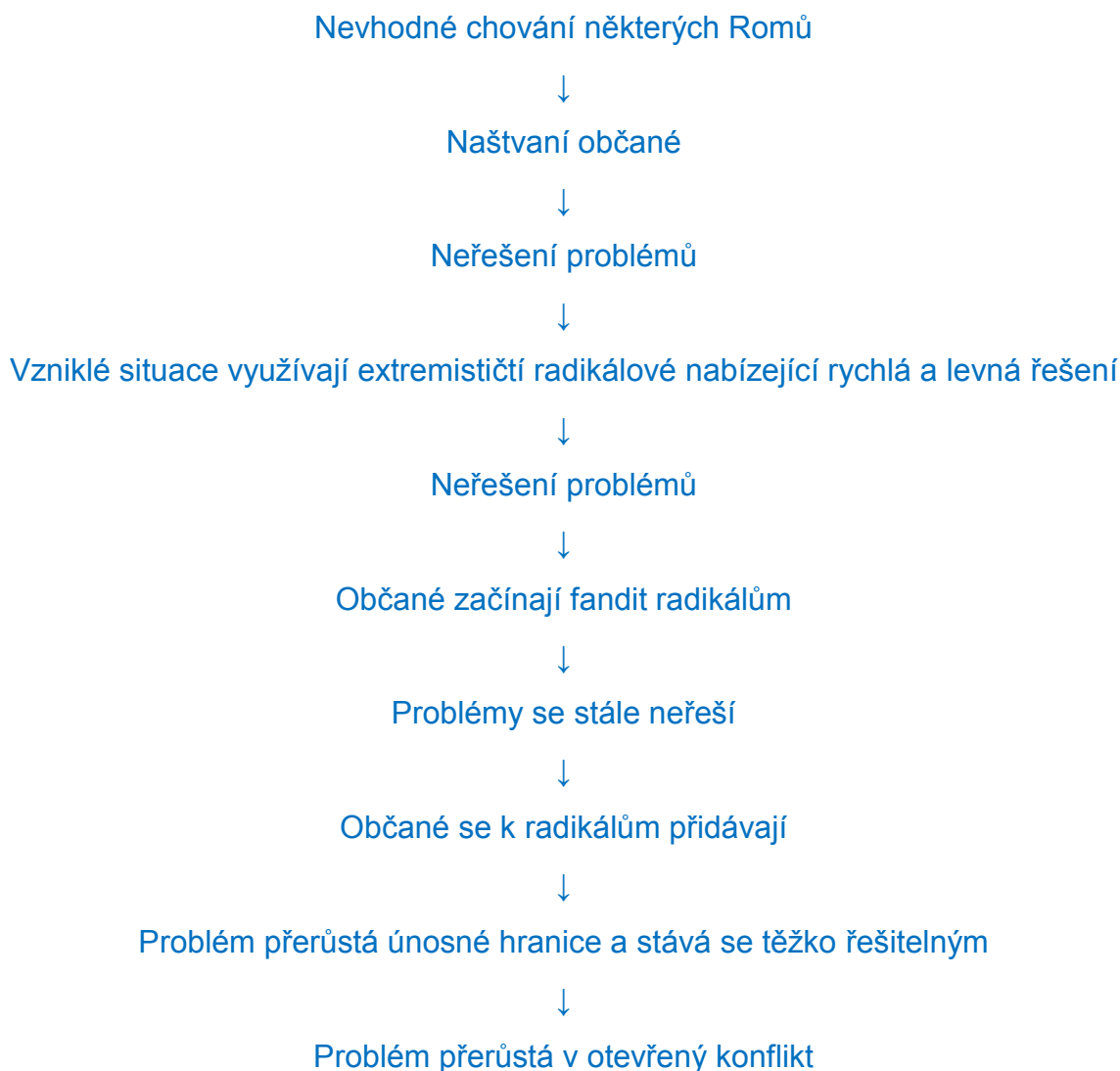
Úkol:

1. Přiřadte čísla od jedné do osmi k jednotlivým cílům podle jejich důležitosti s tím, že jedna je nejdůležitější.

Poznámky:

Důvod zřízení a existence APK

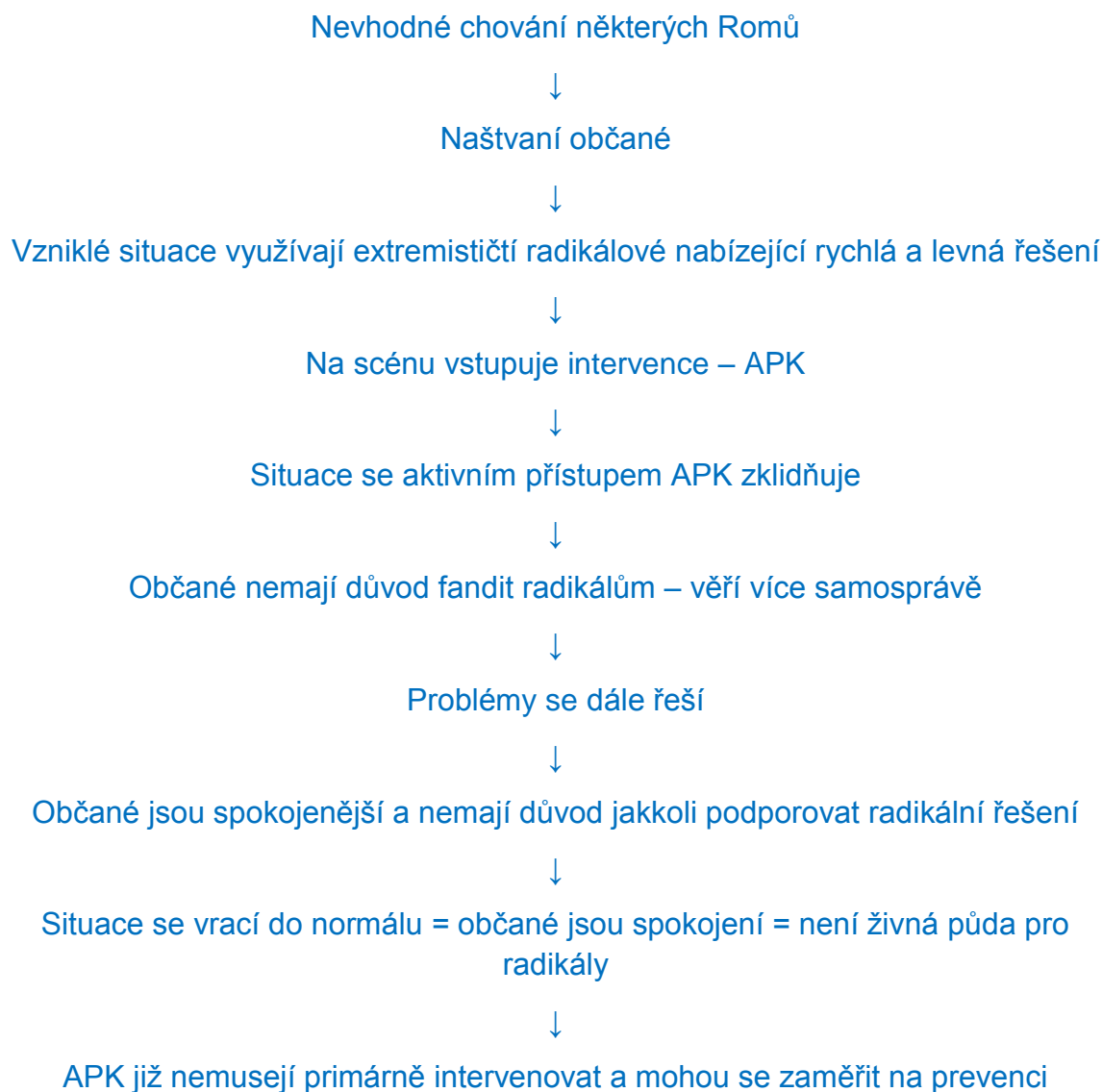
1. Klasické schéma vyhrocení společenských problémů založených na rasové nenávisti, která má svůj původ v chování některých jedinců, jež není slučitelné s obecně platnými společenskými normami nebo dokonce se zákonem:

Většina sociologických průzkumů dokazuje, že Češi nejsou rasově nesnášenliví. Takže je nutné spíše hovořit o odporu k lidem, kteří se nechovají tak, jak je ve společnosti zvykem a společnosti dokonce mnohdy přímo škodí. Problémem tedy není barva pleti či původ, ale chování či způsob života.

Výše uvedené schéma neobsahuje ani prevenci ani krizovou intervenci.

2. Schéma řešení společenských problémů, které obsahuje intervenci:

Řešení problému podle tohoto schématu je vhodné ale bohužel ex post. Je to již reakce na problém, který vzniknul a do určité míry se rozrostl.

Výše uvedené schéma neobsahuje prevenci, proto je nutná krizová intervence.

3. Schéma řešení problému ještě před jeho vznikem. Tento způsob řešení je aplikován ihned po zjištění prvotních náznaků možného vzniku problému:

Existence markantů ukazujících na možný vznik problému

Nasazení APK do terénu

Aktivní přístup APK

Problém nevzniká – není třeba krizová intervence

Spokojení občané

APK dále preventivně působí

Spokojení občané = není živná půda pro radikály

Tento způsob řešení problémů je nejvhodnější, neboť problém je řešen dříve, než vznikne nebo alespoň dříve než se rozroste.

Výše uvedené schéma obsahuje prevenci, proto není nutná krizová intervence.

Úkol:

1. Který ze tří výše uvedených přístupů k řešení problémů je podle vás nejvhodnější a proč?
2. Jaké důvody, podle vás, vedly ke zřízení APK?

Poznámky:

APK nechrání jen Romy, ale všechny slušné lidi

1. Chovat se a pracovat podle této zásady.
2. Při komunikaci s občany jim toto zdůrazňovat.
3. Není důležité, kdo je či není Rom, ale kdo se umí nebo neumí chovat.
4. Medializace této zásady.

Úkol:

1. Předved'te, jakým způsobem občanovi, se kterým komunikujete, tuto zásadu sdělíte.
2. Setkali jste se v tomto ohledu někdy s nepochopením? A jak jste nastalou situaci řešili?

APK zlepšuje pověst Romů

- APK pracuje
- APK se chová slušně
- APK pomáhá občanům
- APK zlepšuje prostředí pro život v lokalitě, kde působí

Úkol:

1. Uved'te další příklady, čím APK zlepšuje pověst Romů a jejich postavení ve společnosti.

Poznámky:

Hodina č. 2

Co vadí slušným lidem na nepřízpůsobivých občanech, co je nejvíce obtěžuje

- Hlučné chování
- Nepořádky kolem domů
- Narušování občanského soužití
- Rušení nočního klidu
- Všudypřítomné děti, které ničí, dělají nepořádek, křičí, jsou sprosté, chodí na soukromé pozemky...
- Sprostá mluva s romským akcentem
- Drobné krádeže
- Ničení veřejného majetku a vandalismus obecně
- Znečišťování veřejného prostranství
- Vyzývavé a nebezpečně vypadající chování
- Shlukování do velkých skupin
- Židle před domy – posedávání (siesta provokující pracující)

Úkol:

1. S jakým nevhodným a obtěžujícím chováním se setkáváte nejčastěji v místě vaší působnosti?
2. Uveďte další příklady nevhodného a nežádoucího chování, které obtěžuje okolí.

Poznámky:

Reálná bezpečnost vs. pocit bezpečí

Míra reálné bezpečnosti je dána zejména policejními statistikami.

Reálnou bezpečnost zabezpečuje primárně PČR a MP. APK k ní mohou nemalou měrou přispívat.

Pocit bezpečí je dán subjektivním pocitem občanů žijících v určité lokalitě a je definována jejich pocity a emocemi, které vyvolává reálná konkrétní situace v daném místě.

V místě, kde působí APK, se mohou tímto podílem zasloužit o nárůst pocitu bezpečí.

Nelze se tedy spokojit jen s holými policejními statistikami, i když nápad evidované trestné činnosti a přestupků je v dané lokalitě minimální, vždy je třeba dbát na pocit bezpečí a tím zvyšovat spokojenost občanů se životem v určité lokalitě.

Pozor!

Jeden malý incident může vyvolat velký problém!!!

Úkol:

1. Definujte vlastními slovy rozdíl mezi reálnou bezpečností a pocitem bezpečí.
2. Uveďte příklad chování, které není protiprávní, ale snižuje pocit bezpečí.
3. Uveďte příklad incidentu, který může iniciovat velké protiakce.

Poznámky:

Konkurence, tolerance, symbióza

Konkurence – soutěžení, soupeření – jeden vždy prohrává.

Tolerance – snášenlivost – dva žijí vedle sebe, tolerují se a dělají, že se nevidí – není vítěz ani poražený – nikdo nic neztrácí ale ani nezíská.

Symbióza – vzájemně výhodné soužití, plodná spolupráce – obě strany jsou vítězi – všichni něco získávají a nikdo nic neztrácí.

Je zcela evidentní, že cílem všech preventivních i intervenčních aktivit je dosáhnout mezi romskou menšinou a majoritou vztahu, který lze definovat jako vzájemně výhodný, tedy symbiózy.

Nicméně cílem APK je dosažení minimálně stavu absolutní tolerance mezi oběma skupinami.

Úkol:

1. Jak vnímáte vztah mezi romskou minoritou a majoritou v místě, kde pracujete a žijete?
2. Myslíte si, že je možné dosáhnout ideálu tedy symbiózy?
3. Co je většinou předmětem konkurence? (místo k životu, klid, pořádek, bezpečí, strach...)

Poznámky:

Hodina č. 3

APK musí být příkladem pro své okolí

APK dává svému okolí příklad, že slušnost a pracovitost se vyplácí. Je příkladem pro rodinu, zejména pro děti, sousedy i pro širší okolí, ve kterém žije.

- APK pracuje
- APK se vzdělává
- APK vydělává peníze legální cestou
- APK se chová slušně
- APK pomáhá ostatním
- APK nedělá nepořádek
- APK neškodí svému okolí
- APK se vzorně stará o svou rodinu

Cílem je společensky platný občan, který pracuje na sobě, pomáhá svému okolí a zvyšuje svou zaměstnatelnost.

Úkol:

1. Vymenujte další možnosti, jak být svému okolí příkladem.
2. Kde jinde byste chtěli pracovat, pokud program APK skončí? Na jakou práci si troufáte? Jaká práce by vás bavila?
3. Zkoušeli jste již hledat jiné zaměstnání?
4. Dokázali byste upozornit na nevhodné nebo dokonce protizákonné chování svého kolegy? Pokud ano, tak proč? Pokud ne, tak proč?

Poznámky:

Kritika APK ze strany veřejnosti

APK se mnohdy stávají terčem kritiky občanů, přičemž nejčastější důvody kritizování, které jsou vyzorované z praxe, jsou:

- Nošení zbraní (nože, teleskopické obušky, tonfy...)
- Kouření za chůze
- Odhazování nedopalků a odpadků na zem
- Postávání v hloučku a vybavování se
- Shlukování se mezi sebou nebo s dalšími lidmi
- Ruce v kapsách
- Nevhodná mluva
- Nevhodná mimika či gestika
- Nedostatečná ústrojová kázeň
- Čistota uniformy
- Hraní hracích automatů
- Požívání alkoholu nebo drog
- Přehlížení nevhodných projevů, nevhodného chování...

Výše uvedené příčiny kritiky se nevztahují jen na pracovní dobu ale i na volný čas.

AKP musí i ve volném čase vést příkladný život, nepoutat na sebe nežádoucí pozornost okolí a nezavdávat příčiny k oprávněné kritice.

Úkol:

1. Myslíte si, že je vhodné, aby se jednotliví APK vzájemně upozorňovali na nedostatky, které mohou vést k oprávněné kritice za strany občanů?
2. Vítáte vy osobně konstruktivní kritiku?

Poznámky:

Co mohou a mají dělat APK v praxi pro zlepšení pořádku

- Sledovat, kdo se kam stěhuje
- Oslovovat nově příchozí
- Usměrnovat a vychovávat děti
- Sledovat návštěvníky heren
- Vyhledávat nepořádky a jejich původce
- Zabraňovat vandalství
- Upozorňovat původce rušení nočního klidu
- Přispívat k bezpečnosti v silničním provozu
- Sledovat záškoláctví
- Komunikovat s občany z minority i z majority
- Informovat strážníky o všech zjištěných nedostacích

Všechny problémy řeší APK buď samostatně prostřednictvím oslovení pachatele, nebo problém nahlásí a ten je pak řešen strážníky nebo policisty za asistence APK (zejména svědectví).

Úkol:

1. Co je vaším hlavní pracovním nástrojem?
2. Je v místě vašeho působení problémem migrace obyvatel?
3. S jakými problémy se v místě vašeho působení nejčastěji potýkáte a jak je řešíte?

Poznámky:

Hodina č. 4

Spojenec v každém domě

Každá problémová lokalita se skládá z jednotlivých domů. V každém domě bydlí různí lidé a je třeba mít dění v domě podchyceno. APK nemohou být stále všude, proto je vhodné najít si v každém domě jednoho spojence, který je rozumný, má zájem o to, aby žil ve slušném a čistém prostředí a je ochotný spolupracovat s APK.

Takový člověk může být pro APK velmi cenným zdrojem informací. V nejlepším případě tento spojenec sám oslovuje nepořádné a nevychované nájemníky a vyzývá je k pořádku. V ještě lepším případě je díky svému dobrému příkladu strhává na svou stranu a další nájemníci začínají mít zájem o život v pohodovém prostředí a jsou ochotni pro dobrou věc i něco sami udělat.

Z jednotlivých spojenců je později možné udělat dobrovolné terénní pracovníky, kteří spolupracují s APK, potažmo s městskou policií.

Podobným způsobem je možné na svou stranu získávat i některé děti. Vždy samozřejmě se souhlasem rodičů. Ideální je, když rodič takového dítěte sám aktivně spolupracuje s APK nebo MP, nejlépe je dobrovolným terénním pracovníkem. Může se v první fázi jednat o děti APK, které jsou příkladem pro ostatní děti, které budou chtít být jako oni.

Je možné takového občana vybavit i průkazem, který jej k ničemu sice neopravňuje, ale dokazuje spolupráci s městskou samosprávou.

Vydání průkazů, jak dětem tak i dospělým, v nich vyvolá pocit sounáležitosti a do rukou dostanou i jednoduchý nástroj pro odstartování komunikace s dalšími občany na téma pořádek a klid v místě jejich života.

V neposlední řadě tito dobrovolní terénní pracovníci mohou být personálním zdrojem při případném dalším hledání nových vhodných kandidátů na pozici APK.

	Městská policie statutárního města Děčín Dobrovolný terénní pracovník	
	Josef Novák Jméno a příjmení	
Mgr. Marcel Horák, DiS., MBA Ředitel MP Děčín		

Jméno: Josef
Příjmení: Novák
Funkce: Dobrovolný terénní pracovník Městské policie Děčín
Datum narození: 1. 1. 1990
Bydliště: Spálená 25, 405 01 Děčín 1

Tento průkaz je pouze informativní a neopravňuje jeho držitele k žádným výhodám, oprávněním a pravomocem.

Poučení: Nálezce je povinen neprodleně odevzdat tento průkaz na nejbližší úřadovně policie nebo místní správy. Ten, kdo převzal průkaz do úschovy je povinen bez průtahu ohlásit nález Městské policii, která jej vydala. Zneužití průkazu se trestá.

Vzor průkazu dobrovolného terénního pracovníka

Městská policie statutárního města Děčín Dobrovolný terénní pracovník – JUNIOR	
	Pepíček Nováček Mgr. Marcel Horák, DiS., MBA Ředitel MP Děčín

Tento průkaz je pouze informativní a neopravňuje jeho držitele k žádným výhodám, oprávněním a pravomocem.

Poučení: Nálezce je povinen neprodleně odevzdat tento průkaz na nejbližší úřadovně policie nebo místní správy. Ten, kdo převzal průkaz do úschovy je povinen bez průtahu ohlásit nález Městské policii, která jej vydala. Zneužití průkazu se trestá.

Vzor průkazu dobrovolného terénního pracovníka - Juniora

Dobrovolní terénní pracovníci MP Děčín v terénu

Úkol:

1. Znáte ve svém okolí někoho, kdo by chtěl s vámi spolupracovat?
2. Dokázali byste takové občany případně oslovit?

Poznámky:

Akce pro veřejnost, akce pro děti, spolupráce s nízkoprahí

Pro navázání užší spolupráce s občany v dané lokalitě je vhodné pořádání nejrůznějších akcí pro veřejnost. Vhodné je začít menšími akcemi, na kterých se vyzkouší zájem veřejnosti, a APK získají zkušenosti. Podobné akce poslouží i jako vynikající způsob prezentace APK před veřejností. Vždy je vhodné, aby na akci participovali i strážníci, případně vedoucí představitelé MP či města, kteří získají možnost promluvit k více lidem najednou a sdělit jim potřebné informace.

Např.:

- Akce pro děti: Chceme čisté okolí
- Soutěže Vědomostní, dovednostní...)
- Romská zábava
- Akce zaměřené na bezdomovce
- Dětské dny
- Účast na akcích pořádaných městem nebo MP

Foto z akce pořádané APK: Chceme čisté okolí

V mnoha vyloučených lokalitách existují a fungují nejrůznější nízkoprahová centra. Je velmi vhodné s těmito centry spolupracovat. Je důležité děti i dospělé informovat o existenci center a jejich nabídce.

Komunitní centrum pro děti a mládež Kamarád Děčín - Boletice nad Labem

APK Děčín

Romská zábava pořádaná APK Děčín

Úkol:

1. Dokázali byste podobnou akci zorganizovat?
2. Myslíte si, že podobné akce mohou být užitečné?

Výcvik APK

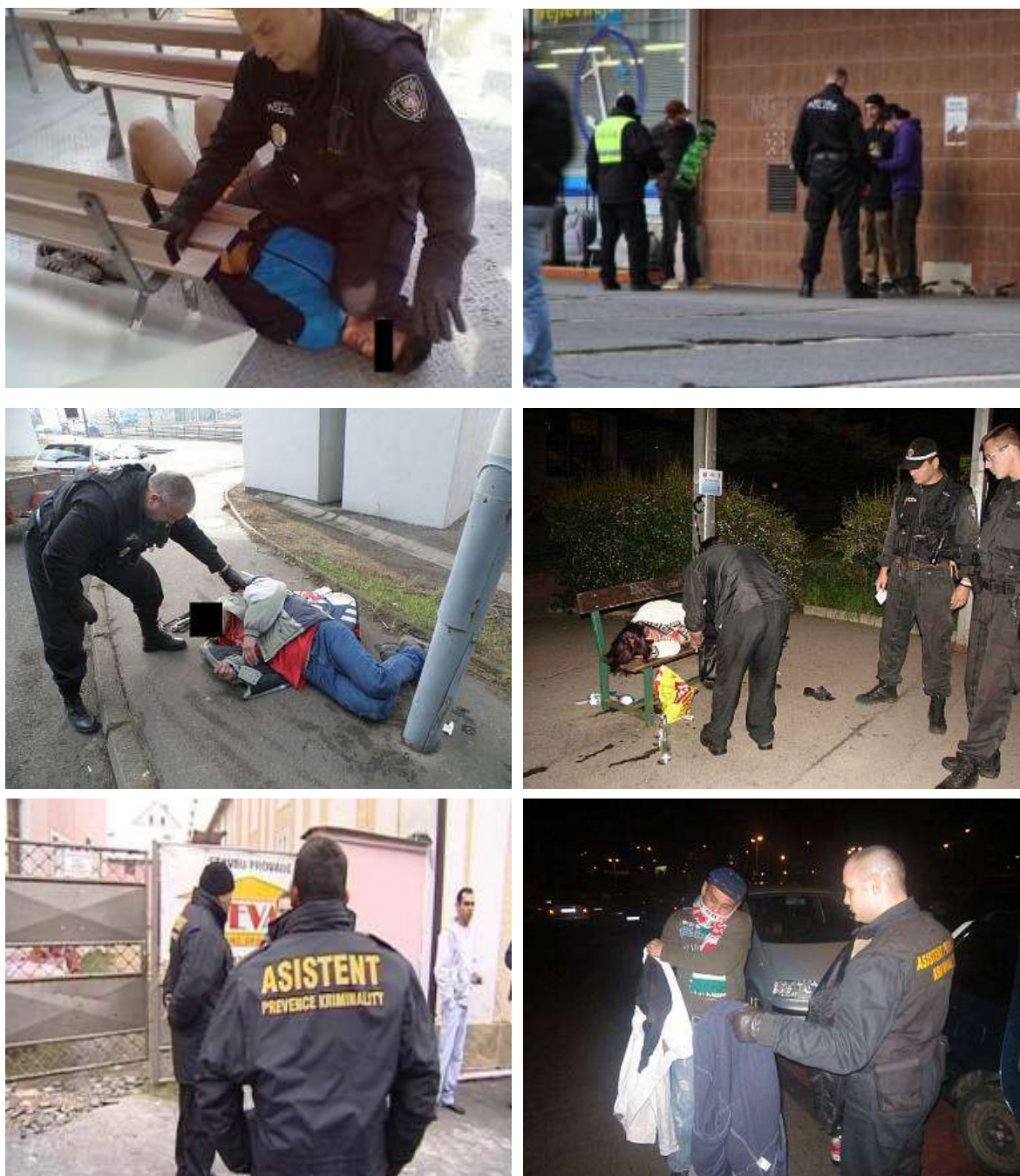
I APK se může dostat do situací, které jsou nebezpečné. Jedná se například o napadení agresivním člověkem. Je proto nutné, aby APK disponovali znalostí základních prvků sebeobrany a to z hlediska dovedností fyzických i taktických. Základní výcvik APK v sebeobraně by měla zajistit mateřská MP, která má pro tyto účely potřebné nástroje k dispozici, jelikož zajišťuje výcvik svých strážníků.

Rozumné je spojit výcvik strážníků s APK. Je to jedna z možností, kdy mohou strážníci s APK navázat užší kontakty a APK vysvětlit, co se od nich např. v průběhu konkrétního zákroku očekává.

Jediný obranný prostředek, který je doporučován APK je obranný sprej (kasr). Ten poslouží v případě nouze dobře proti agresivní osobě, případně i proti zvířeti. Jiná zbraň se APK zásadně nedoporučuje.

Výbava APK ve službě

- Telefon
- Zápisník s tužkou
- Svítilna
- Fotoaparát
- Kasr

Strážníci MP Děčín a APK Děčín v akci

Úkol:

1. Disponujete vy osobně znalostí sebeobránných technik?
2. Prošli jste nějakým výcvikem?
3. Setkali jste se v praxi se situací, která pro vás byla nebezpečná?

Poznámky:

Pravomoci APK, nutná obrana, krajní nouze, občanské zadržení, právo strážníka požadovat věcnou a osobní pomoc

APK nedisponuje žádnými zvláštními pravomocemi, které by mu dával zákon. Má tedy stejná práva a povinnosti jako každý jiný občan tohoto státu. Nicméně za určitých okolností může APK bránit sebe nebo své okolí i za použití fyzického násilí či jiných, za normálních okolností, protiprávních prostředků. Na tyto případy pamatuje trestní zákoník v ustanoveních, která se týkají nutné obrany a krajní nouze. Trestní řád pak definuje občanské zadržení osoby, která se dopustila trestného činu. Za zcela specifických okolností začne APK disponovat zákonnými oprávněními ve chvíli, kdy jej strážník požádá o pomoc.

Zákon č. 40/2009 Sb. - Trestní zákoník

§ 29 Nutná obrana

(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.

§ 28 Krajní nouze

(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.

Zákon č. 141/1961 Sb., Trestní řád

§ 76 Zadržení osoby podezřelé

(2) Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, **smí omezit kdokoli**, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.

Zákon č. 553/1991 Sb., O obecní policii

§ 12a

Strážník je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu obecní policie oprávněn požadovat **od každého věcnou a osobní pomoc**. Kdo byl o tuto pomoc požádán, je povinen ji poskytnout bez zbytečného odkladu. Nemusí tak učinit, brání-li mu v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

§ 24 Náhrada škody

(1) Obec odpovídá za škodu způsobenou strážníkem v souvislosti s plněním úkolů stanoveným tímto nebo zvláštním zákonem; to neplatí, jde-li o škodu způsobenou osobě, která svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok vyvolala.

(2) Obec odpovídá za škodu osobě, která poskytla pomoc strážníkovi na jeho žádost nebo s jeho vědomím (dále jen "poškozený"). Obec se této odpovědnosti může zprostit jen tehdy, způsobil-li si tuto škodu poškozený úmyslně.

(3) Obec odpovídá i za škodu na věcech, která poškozenému vznikla v souvislosti s poskytnutím pomoci podle odstavce 2. Přitom se hradí skutečná škoda, a to uvedením v předešlý stav; není-li to

možné nebo účelné, hradí se v penězích. Poškozenému může být přiznána i náhrada nákladů spojených s pořízením nové věci za věc poškozenou.

(4) Došlo-li u poškozeného k újmě na zdraví nebo smrti, určí se rozsah a výše náhrady škody podle ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu na zdraví v některých zvláštních případech. V případech hodných zvláštního zřetele lze kromě náhrady podle občanského zákoníku poskytnout jednorázové mimořádné odškodnění.

(5) Obec odpovídá i za škodu, kterou osoba způsobila v souvislosti s pomocí poskytnutou strážníkovi nebo obecní policii; ustanovení odstavce 1 se použije obdobně.

§ 26

(2) Každý, koho obecní policie nebo strážníci požádají o poskytnutí pomoci, je povinen, byl-li řádně poučen, **zachovávat mlčenlivost** o všem, co se v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí dozvěděl.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

§ 303

(1) Zaměstnanci

e) **zaměstnanci územních samosprávných celků zařazení**

1. **do obecního úřadu,**

2. **městského úřadu,**

3. **magistrátu statutárního města** nebo magistrátu územně členěného statutárního města, úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části územně členěného statutárního města,

f) **zaměstnanci územních samosprávných celků zařazení v obecní policii,**

(2) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 jsou dále povinni

a) jednat a rozhodovat nestranně a zdržet se při výkonu práce všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost rozhodování,

b) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli při výkonu zaměstnání a které v zájmu zaměstnavatele nelze sdělovat jiným osobám; to neplatí, pokud byli této povinnosti zproštěni statutárním orgánem nebo jím pověřeným vedoucím zaměstnancem, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,

c) v souvislosti s výkonem zaměstnání nepřijímat dary nebo jiné výhody, s výjimkou darů nebo výhod poskytovaných zaměstnavatelem, u něhož jsou zaměstnání, nebo na základě právních předpisů,

d) zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem zaměstnání ve prospěch vlastní nebo někoho jiného.

(3) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 nesmějí být členy řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob provozujících podnikatelskou činnost; to neplatí, pokud do takového orgánu byli vysláni zaměstnavatelem, u něhož jsou zaměstnání, a v souvislosti s tímto členstvím nepobírají odměnu od příslušné právnické osoby provozující podnikatelskou činnost.

(4) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 mohou podnikat jen s předchozím písemným souhlasem zaměstnavatele, u něhož jsou zaměstnání.

(5) Omezení stanovené v odstavci 4 se nevztahuje na činnost vědeckou, pedagogickou, publicistickou, literární nebo uměleckou a na správu vlastního majetku.

Úkol:

1. Uvedte příklad jednání v nutné obraně?
2. Uvedte příklad jednání v krajní nouzi?
3. Uvedte příklad občanského zadržení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu a uveďte, jak budete při zadržení postupovat a co uděláte po zadržení se zadrženou osobou?
4. Po kom může strážník požadovat osobní pomoc?
5. Máte povinnost mlčenlivosti? Pokud ano, které zákony vám jí ukládají?
6. Můžete podnikat?
7. Může APK zjišťovat osobní údaje?
8. Může APK být přítomen zjišťování osobních údajů strážníkem?

Příklady zbraní, které by APK nikdy neměli nosit, ani používat

Poznámky:

Hodina č. 5

Organizace práce APK

APK musí mít jasně a přesně stanovené úkoly. V tomto ohledu hraje hlavní úlohu mentor APK, velitel směny strážníků a vedení MP. Není možné vyslat APK do ulic bez stanovených úkolů, kdy pak dochází ke zcela bezcílnému procházení se APK ulicemi města. APK pak není motivován a není ani žádným přínosem.

APK musí vědět, kde a jaké problémy existují a čemu se má v průběhu směny věnovat.

APK musí předávat zpětné informace o své práci, o skutečnostech a závadách, které zjistil a o problémech, které vyřešil sám.

Ideální je, aby APK minimálně jednou za hodinu hlásil svou polohu, čemu se věnoval, co řešil a jaký má plán na další hodinu. Toto hodinové hlášení je prospěšné i z hlediska bezpečnosti APK.

Veškerá zjištění APK by měla být zapsána do systému MP (informační systém podpory řízení operačního pracoviště MP, např. Memphis, MP manager, Eris, Vera, Derick...) aby byla evidována pro další využití (statistiky, další průběžné řešení problému atd.). Zápisy jsou důležité i z hlediska možné potřeby předání zjištěných skutečností APK dalším orgánům jako např. odboru sociálních věcí apod.

Velmi vhodné je alespoň čas od času organizovat smíšené hlídky strážník + APK. Při takto organizované hlídce může docházet k bezprostřednímu předávání informací a zkušeností. Z hlediska zákona je smíšená hlídka zcela v pořádku – APK je zaměstnancem MP se všemi právy i povinnostmi.

Úkol:

1. Jsou vám při nástupu do směny jasně stanovovány úkoly?
2. Jaký je podle vás nejvhodnější způsob předávání informací o vámi zjištěných problémech?
3. Jaké informace byste měli předávat neprodleně a komu?

Poznámky:

Medializace činnosti APK

Je nadmíru důležité, aby o existenci a poslání APK byla informována veřejnost. Představitelé MP by měli všechny úspěchy APK i jejich běžnou činnost medializovat z důvodu pochopení veřejnosti přínosu tohoto programu.

Je vhodné medializovat běžné pracovní úspěchy APK, jejich zákroky a výsledky. Současně je důležité, aby se veřejnost dozvěděla o vzdělávání APK, o jejich výcviku, o absolvování nejrůznějších tematických kurzů jako např. kurz první pomoci atd.

Na níže uvedených fotografiích jsou uvedeny příklady medializace záležitostí týkajících se děčínských APK: Kurz první pomoci pro APK, zázrak v domě, ve kterém dochází pravidelně k narušování občanského soužití, vzdělávání APK, přebírání první ceny v národním kole Evropské ceny prevence kriminality za projekt APK v roce 2013, pomoc APK při úklidu v mimopracovní době, akce APK zaměřená na bezdomovce.

Veškerá takto prováděná medializace je veřejností přijímána velmi pozitivně jelikož detailně ukazuje, co vše APK dělají a v jakých oblastech díky jejich činnosti dochází ke značnému zlepšení.

Pokud MP či APK získají pro spolupráci dobrovolníky, je vhodné informovat veřejnost i o tomto faktu.

Ze zkušeností vyplývá, že čím více má veřejnost o APK a jejich činnosti informací, tím lépe je přijímá. S postupem času dochází pak k situaci, kdy sami občané díky informacím volají po posílení počtu APK a po jejich přítomnosti v jejich okolí.

Výhodné je v souvislosti s APK informovat veřejnost i o dalších aktivitách, které souvisí s problémy vyloučených lokalit a občanů, jako např. projekt Romský mentor (v některých případech jsou APK současně i mentory, přičemž dochází ke vhodnému skloubení obou profesí).

Kurz první pomoci pro APK

Kontrola problémového domu

Vzdělávání APK

Přebírání ceny prevence kriminality

Pomoc APK při úklidu ve volném čase

Akce APK zaměřená na bezdomovce

Úkol:

1. Myslíte si, že má veřejnost ve vašem městě o vaší práci dostatečné informace?
2. Co vy osobně považujete za důležité sdělit občanům prostřednictvím médií?

Poznámky:

Zdůrazňování zdrojů financování

Veřejnost musí být informována o zdrojích financí, ze kterých jsou placeni APK. Směrem ke strážníkům i k veřejnosti musí být vysílána jasná informace, že APK nejsou financováni na úkor aktivit města, ani MP.

Pokud veřejnost není dostatečně o systému financování APK informována, dochází k situaci, kdy je veřejnost přesvědčena, že kdyby neexistovali APK, tak by mohl být např. vyšší počet strážníků nebo by se mohli realizovat jiné akce v režii města.

Veřejnosti je nutné informace o financování APK předávat prostřednictvím médií, strážníky přímo v terénu i samotnými APK. Předpokladem je pak znalost financování APK samotnými strážníky i APK.

Peníze na stromě nerostou, je tudíž třeba vědět, kde se berou

Úkol:

1. Víte, kdo financuje vaši činnost?
2. Víte, kde se peníze na vaše mzdy berou?

Poznámky:

Hodina č. 6

Možnosti nefinanční motivace, nebo nízkonákladové motivace

Činnost APK je možné a potřebné podpořit, kromě finančního ohodnocení i jinými způsoby, nehledě, že finančně odměňovat dobrovolné spolupracovníky není možné.

Příklady možných způsobů motivace:

- Průkazky
- Pravidelná setkání vedení MP nebo města a vyhodnocení nejlepších APK, kterým je předán diplom
- Forma hrazení hromadné dopravy pro APK
- Možnosti využívání tělocvičny a dalšího vybavení primárně určeného strážníkům APK
- Darování APK vyřazených funkčních výstrojních součástí (kombinézy, boty, bundy...)
- Reflexní vesty s nápisem
- Přidělení a hrazení služebních telefonů APK městem
- Umožnění účasti APK na všech akcích pořádaných MP i městem
- Hledání dalších možností volnočasového vyžití pro APK (sport, jazykové kurzy apod.)

Úkol:

1. Jakou formu nefinanční motivace byste uvítali?
2. Co vám chybí pro vaši práci?
3. Cítíte se za svou práci spravedlivě hodnoceni a odměňováni?

Poznámky:

Pracovní morálka

Pracovní morálka je jeden z hlavních aspektů, který utváří renomé APK.

- APK chodí do práce včas
- APK chodí do práce předpisově ustrojen a vybaven
- APK poslouchá a plní příkazy nadřízeného
- APK okamžitě hlásí pracovní neschopnost
- APK během směny pracuje a práci se nevyhýbá, ale aktivně ji vyhledává
- APK aktivně komunikuje se strážníky a s kolegy
- APK navrhuje aktivně řešení zjištěných problémů a nedostatků
- APK před nástupem do služby a ve službě zásadně nepožívá alkohol ani jiné návykové látky (ty ostatně nesmí užívat nikdy!)
- APK mluví vždy pravdu a nikoho nepomlouvá
- APK řeší všechny personální problémy neprodleně se svým nadřízeným

Úkol:

1. Víte, jaké následky může mít vaše chování v rozporu s výše uvedenými pravidly?
2. Co nebo kdo podle vás může pracovní morálku narušit a jak byste takovou situaci řešili?

Poznámky:

Diskuze

Člověku byla svěřena schopnost uvážlivého jednání a nikoli pouhého emocionálního reagování. Vždy existuje dostatek času na to, aby vše, čím každý z nás přispěje společnému informačnímu poli, mělo kompetenci, sledovalo to cíl, bylo to zdvořilé a bylo to fér.

Byl bych rád, aby naše diskuze byla vedena v duchu výše uvedeného citátu. Děkuji

Každý z nás je jiný a každý z nás má právo na svůj názor a jeho prezentaci vhodnou formou

**Děkuji vám za pozornost, kterou jste
mi věnovali po celý dnešní den.**

Mgr. Marcel Horák, DiS., MBA